

Čas přípravy
viz dále

Čas realizace
viz dále

Prostor
tábořiště, les

Roční období
jaro–podzim

Počet účastníků
maximálně 30

Věková kategorie
12–14 let

JAK SE DÁ VYUŽÍT PŘÍRODA

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k učení, k řešení problémů, sociální a personální, pracovní.

Konkrétní cíl:

Prohloubení znalostí přírody.

Motivace:

O přírodu se samozřejmě musíme starat, ale i ona nám má hodně co nabídnout. Chceš mít tričko obarvené přírodními barvami? Není to tak těžké, jak by se mohlo znát. Stačí jen znát ty správné přísady. A velmi podobné je to i s čajem. Ano, vyvařit v ešusu se dá téměř všechno, ale ne všechno se dá i vypít. Proto experimentujte, ochutnávejte a najděte ten nejlepší poměr mezi jednotlivými ingrediencemi. Ale pozor na jedovaté rostliny!!!

Potřeby:

Viz dále.

K tomuto metodickému listu je k dispozici pracovní list P19A.

Provedení:

Přírodní barvení

Čas přípravy: 5 minut

Čas realizace: 2–3 hodiny

Pomůcky: ešus, zápalky, voda a dvacet proužků látky pro každý oddíl

Každý oddíl dostane 20 proužků bílé látky a jejich úkolem je docílit přírodním barvením toho, aby co nejvíc proužků mělo jinou barvu. K dispozici jsou dětem přírodní materiály z okolí, případně mohou požádat o surovinu z kuchyně. Družstvo si musí nejen obstarat vhodné suroviny k barvení, ale také vhodný materiál na rozdělání ohně a jeho udržování. Také si musí vytvořit takové ohniště, na němž lze vařit. Každý dostane k dispozici krabičku s deseti zápalkami, vodu, ešus a proužky bílé látky. Pozor na místo, kde budou oddíly rozdělávat oheň, je nutné, aby s každým oddílem byl vedoucí nebo instruktor, který dohlédne na ohniště.

Poznámka: Odvary lze zesvětlit přidáním octa, trvanlivost obarvení lze podpořit použitím sody.

Čím lze barvit:

žlutooranžová – cibulové slupky, třezalka tečkovaná (až do červena), zrnková káva

světle žlutá – lipový květ, kmín, vnitřní strana jabloňové kůry

citronově žlutá – kopřivový kořen

červená – slupky červené cibule, ocet, červené zelí, maliny

růžová – šťáva z červené řepy, černý bez

fialová – borůvky, ostružiny

hnědá – dubová kůra, zelené slupky ořechů, silná turecká káva

modrá – olšová kůra a šištičky olše, jasanový kořen, květy stračky

zelená – mladé žito, kopřivové listy, špenát

Čaj svépomocí

Čas přípravy: 5 minut

Čas realizace: 1–1,5 hodiny

Potřeby: zápalky, ešusy, pitná voda

Úkolem každého družstva je uvařit čaj z toho, co najdou v lese – jehličí, borůvčí, maliní, listy břízy. Družstvo si musí nejen obstarat vhodné suroviny k barvení, ale také vhodný materiál na rozdělání ohně a jeho udržování. Také si musí vytvořit takové ohniště, na němž lze vařit. Každý dostane k dispozici krabičku s deseti zápalkami, pitnou vodu a ešus.

Je naprosto nezbytné, aby byl s každým družstvem vedoucí nebo instruktor, který dohlédne na ohniště. Také je vhodné nechat vždy vzorek toho, co který oddíl při vaření použil. Po dovaření se hodí i chutnost nápoje.

Z čeho se dá také vařit: malinové, ostružinové nebo jahodové listí, mladé borůvčí i s borůvkami, mateřídouška, vřes, máta, třezalka, květy divizny, podběl, černý bez (sušený ve stínu), šípkové plody – zvolené druhy smícháme ve stejném nebo různém poměru.

Poznámka: Více tipů, z čeho všeho se dá vařit, lze najít na příloženém USB flash disku.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Příroda, Poznání, Přátelství a Překonání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

malé skupiny, aby každý měl co dělat.

Zejména u dětí hyperaktivních je nutné zajistit zvýšený dohled – pozor na opaření, drobné šarvátky a poštuchování u ohně, vhodnější jsou spíš

Pozor na:

Je třeba dát velký pozor při rozdělávání ohně v přírodě! Pozor na jedované rostliny!

Moje poznámky:

Je vhodné s určitým časovým předstihem nechat děti vyhledat, čím vším se dá barvit nebo z čeho se dá uvařit čaj (např. pomocí tajenek, šifer, osmisměrek apod.).